

Motion till riksdagen 2012/13:T15

av Stina Bergström m.fl. (MP)
med anledning av skr. 2012/13:60

Kommunikationsutrustning i fordon

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förbud mot mobilanvändning utan handsfree under bilkörning, vilket även inkluderar kommunikation med sms och annan trafikfarlig mobilanvändning.

Motivering

Inget samtal är så viktigt att det är värt att riskera någon annan människas liv. Trots det är mobilsamtal och sms-skrivande under bilkörning i dag helt oreglerat i Sverige. Sverige är det enda land av EU:s 27 medlemsstater som inte har någon typ av lagstiftning kring detta. Även flera delstater i USA och Norge har någon form av lagstiftning på detta område.

I Sverige har nollvisionen sedan många år varit vägledande i trafikpolitiken. Målsättningen är att ingen ska behöva skadas allvarligt eller dö i trafiken. I nollvisionen slås det fast att det är oacceptabelt att vägtrafiken kräver människoliv. Nollvisionen utgår från att allt ska göras för att förhindra att människor dödas eller skadas allvarligt.

Arbetet med nollvisionen har varit framgångsrikt, men fortfarande förolyckas tusentals personer och hundratals dör i trafiken varje år. Under 2011 dödades 319 personer i vägtrafiken medan 3 127 skadades svårt och 19 233 skadades lindrigt¹. Det är inte acceptabelt. Särskilt utsatta är de oskyddade trafikanterna. Oskyddade trafikanter befinner sig framför allt i tätort. Vi drar därför slutsatsen att det är särskilt viktigt att begränsa trafikfarlig mobilanvändning i dessa områden.

Det säger sig självt att det finns stora risker med att ägna sig åt annat än att titta på körbanan under bilkörning. En viktig orsak till bristande koncentration

¹ Trafikanalys, Vägtrafikskador 2011, Statistik 2012:14, s. 7.

Fel! Okänt namn på

är just mobilanvändning, både genom samtal och sms. Den samlade forskningen menar att vi blir sämre bilförare när vi samtidigt pratar i mobilen. Vi reagerar långsammare, får tunnelseende, missar vägmärken och viktig trafikinformation och gör större och kraftigare rattörelser. En amerikansk studie har visat att 16 000 dödsfall i USA under åren 2001–2007 berodde på bruket av mobiltelefoner.²

Att skriva och skicka sms är den mobilaktivitet som i särklass ökar olycksrisken allra mest. Risken blir 23 gånger större, vilket är jämförbart med att köra rattfull. Många EU-länder har därför särskild lagstiftning som förbjuder att skicka sms under bilkörning, eller mot att använda andra funktioner som kräver att föraren håller i mobiltelefonen.³

En grupp som, paradoxalt nog, utmärker sig i mobilanvändandet är småbarnsföräldrar. Sex av tio föräldrar till små barn brukar prata i mobiltelefon medan de kör bil, dessutom utan att använda handsfree. Det visar en undersökning som Gallup har gjort på uppdrag av försäkringsbolaget If.⁴ Samma undersökning visar att män pratar mer än kvinnor i mobil när de kör (59 procent mot 38 procent).

I regeringens skrivelse redovisas forskning från VTI. Där har man sett att mobilsamtal under bilkörning leder till längre reaktionstid och att föraren missar vissa händelser utanför fordonet. VTI har också dragit slutsatsen att det inte finns någonting som visar att samtal i handsfree skulle vara mindre farligt än att prata i en handhållen telefon. Samtidigt finns annan forskning som visar att den risken för en trafikolycka minskar om du talar i handsfree jämfört med att hålla mobilen i handen.⁵ Ett flertal länder har redan lagstiftning som tillåter samtal i handsfree men förbjuder samtal med handhållen telefon, inklusive sms.

Vi anser att det i grunden finns fog för ett totalförbud mot mobilsamtal, i synnerhet i tätort. Men vi ser också att det i opinionen finns en större acceptans för ett förbud då mobilsamtal med handsfree undantas. Enligt en Sifundersökning anser 32 procent att all mobilanvändning under bilkörning bör förbjudas, medan 45 procent är positiva till ett förbud där man tillåter handsfree. Sammantaget ger detta en överväldigande majoritet för någon typ av förbud. Även NTF förespråkar ett förbud mot användning av mobiltelefon, med undantag för samtal med hjälp av handsfree.⁶ NTF menar att det finns tillräcklig kunskap för att gå vidare med ett förbud redan nu.

Danmark har sedan 15 år tillbaka ett förbud mot mobilsamtal utan handsfree. För att se till att lagen efterlevs har bötesbeloppet höjts från 500 till 1 500 danska kronor, och övervakning görs med fartkameror.⁷ Under 2011

² Wilson, F., Stimpson, J. (2010) Trends in Fatalities From Distracted Driving in the United States, 1999 to 2008. American Journal of Public Health 100, 11 PP 2213-2219, DOI 10.2105/AJPH.2009.187179.

³ Motormännen, presentation i riksdagens trafikutskott, 2013-01-22.

⁴ www.if.se.

⁵ Tidskriften Motor, nr 2 2010, "SMS-faran".

⁶ NTF, Nättidningen, 2011-04-17, "NTF kräver handsfree".

⁷ Tidskriften Motor, nr 1 2012, "42000 mobilbusar".

Fel! Okänt namn på

bötfälldes 42 000 personer. Det danska exemplet visar tydligt att en lag mot mobilanvändning under bilkörning kan bli verkningsfull och ha en reell betydelse för trafiksäkerheten.

Vi kan inte vänta längre. För varje dag som går ökar olycksrisken på våra vägar när samtal i mobiltelefon och skickande av sms är helt oreglerat. Därför föreslår vi ett förbud mot mobilanvändning utan handsfree under bilkörning, vilket även inkluderar all kommunikation med sms och annan trafikfarlig mobilanvändning. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening. Ett sådant förbud borde rimligtvis vara en självklarhet för alla politiska partier som tar nollvisionens målsättning på allvar, om att allt ska göras för att minska risken att dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

Stockholm den 29 januari 2013

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Lise Nordin (MP)